

Udgifter, som navnlig de indenlandske Privatbaner maa afholde, dels af hvert Aars Driftsindtægt, dels af de opsparede Reservecfond, der tilvejebringes ved aarlige Oplæg, men som Statsbanerne derimod ikke lade komme til Afdrag paa de aarlige Overstud af Driften, der opføres paa Finanslovens § 6, idet de, som bemærket, afholdes paa Finanslovens § 27, og tillægges Statsbanernes Anlægssum. Med en Postering, som svarer til den, der anvendes ved de private Jærnbaner, vilde det finansielle Resultat af Statsbanedriften blive et helt andet end det foran angivne, idet der nemlig i Aarene 1892—93 til 1896—97 paa § 27 i Statsregnskaberne — foruden et Beløb af ca. 4,909,000 Kr., der er medgaaet til Statsbanedriften uvedkommende ny Anlæg, — til Fremme af Driften er opført Beløb af tilsammen ca. 13,133,000 Kr., medens Driftens Overstud paa § 6 i det samme Tidrum tilsammen udgør ca. 19,634,000 Kr. Dette giver altsaa i nævnte Femaar kun et virkeligt Overstud af Statsbanedriften af ca. 6,501,000 Kr. Idet bemærkes, at Statsbanernes Anlægssum i Statsregnskabet for 1896—97 opføres med 206,942,081 Kr., kan det, selv med fuld Anerkendelse af de store indirekte Fordele, som Statsbanedriften bringer Befolkningen, næppe bestrides, at dette ikke er et fuldt tilfredsstillende femaarigt Udbytte af denne betydelige Kapital.

Udvalget har forgæves søgt at finde en fyldestgørende Forklaring af dette mindre tilfredsstillende Resultat. Nu maa det vel antages, at adskillige af de Beløb, som i det forløbne Femaar ere blevne afholdte for Statsbanedriften paa Finanslovens § 27, ikke vilde være blevne afholdte af Privatbaner, og at altsaa i Sammenligning med disse sidste det ovenfor anførte Beløb af ca. 13,133,000 Kr. vilde kunne reduceres en Del til Gunst for Statsbanernes virkelige Overstud; men selv med Erkendelse af Rigtigheden heraf turde det dog forblive i alt Fald meget tvivlsomt, om man havde Grund til at formene, at Statsbanedriften i det forløbne Femaar havde givet et tilfredsstillende finansielt Resultat. Meget mere har Udvalget ved at undersøge Regnskaberne for

Statsbanedriften af disse modtaget det almindelige Indtryk, at Udgifterne ikke staa i passende Forhold til Indtægterne, og at Driften er kostbarere end ved de fleste andre indenlandske Jærnbaner. Naar det nemlig ved Sammenligning med disse sidste Baner erindres, at Statsbanedriften ikke, som Tilfældet er med de private Jærnbaner, afholder Udgifter med Tilvejebringelse af Reservecfond, med Anskaffelse af nyt Driftsmateriel og de andre Udgifter, som nu opføres paa Finanslovens § 27, tror nemlig Udvalget sig besøjet til at udtale, at den Procent af Driftsindtægten paa Statsbanerne, som Driftsudgifterne beløbe sig til, er uforholdsmæssig høj. Ifølge Statsregnskaberne udgjorde nemlig de paa Finanslovens § 6 afholdte Driftsudgifter følgende Procenter af Driftsindtægterne:

1892—93 85, 1893—94 79,⁷, 1894—95 79,³, 1895—96 74,⁷, 1896—97 76,¹.

Med Bemærkning, at paa Finanslovforflaget for 1898—99 anslaaes Driftsudgifterne til c. 82,² pCt. af den kalkulerede Driftsindtægt, foruden at der paa § 27 foreslaas bevilget et Beløb af ca. 8,239,000 Kr., ere i Modfatning hertil, efter de Udvalget tilgængelige Oplysninger, Driftsudgifterne paa de private Baner — derunder medregnet Udgifter, svarende til de paa § 27 af Finansloven til Statsbanedriften bevilgede — varierende fra 55,⁷ til 79,⁵ pCt. af Driftsindtægterne, altsaa i Virkeligheden ikke lidet lavere end Statsbanernes, og selv om dette for en Del kan begrundes ved de foran fremhævede ved Mattogene og Søfartsforbindelsen foranledigede forøgede Udgifter for Statsbanerne, vil dette dog formentlig ikke væsentlig kunne forandre det almindelige Indtryk om Statsbanedriftens Kostbarhed. Dette vinder yderligere Bestyrkelse ved en Sammenligning, hentet fra Statsbanernes sidste Driftsberetning for 1896—97 og den tilsvarende Driftsberetning for den Privatbane, der hidtil har givet det gunstigste Driftsresultat, nemlig Odense—Svendborg Jærnbane. Endslønt denne Privatbane i nævnte Driftsaar kun havde en Driftsindtægt pr. Banekilometer af 10,625 Kr. 72 Ø. og pr. Togkilometer af 2,⁵¹ D., imod Stats-